

El pla Les escoles lliures de violències. Ubicació del projecte educatiu de centre

EOI Terrassa

07/06/2022

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Índex

El pla Les escoles lliures de violències. Ubicació del projecte educatiu de centre	3
1 Introducció al pla Les escoles lliures de violències	3
2 Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV)	3
3 Aplicació web UsApps	3
4 Funcions referents del pla Les escoles lliures de violències	3
4.1 Referents del pla Les escoles lliures de violències en el centre educatiu	4
4.2 Referents del pla Les escoles lliures de violències en els serveis territorials	4
5 Circuit de gestió de casos en el pla Les escoles lliures de violències	5
6 Normativa d'aplicació (el pla Les escoles lliures de violències)	5

El pla Les escoles lliures de violències. Ubicació del projecte educatiu de centre

1 Introducció al pla Les escoles lliures de violències

El pla [Les escoles lliures de violències](#) (LELV) forma part d'una de les línies estratègiques del Departament, que pretén visibilitzar les violències naturalitzades als centres educatius, tot identificant-les per abordar-les i protegir infants i joves.

El pla posa l'alumnat i el seu benestar en el centre de les actuacions que se'n desprenen per garantir-ne la protecció i l'atenció especialitzada.

2 Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV)

Per donar compliment a tots els objectius del pla, el Departament d'Educació crea el 2021 la [Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència](#) (USAV), dependent de la Direcció General de l'Alumnat i ubicada als serveis centrals del Departament d'Educació.

La USAV ofereix escolta activa a les víctimes i posa en marxa totes les actuacions requerides d'acord amb els protocols establerts. Per tant, la unitat gestiona tots els casos de violència que es notifiquen, assessora les direccions del centre i en coordina l'abordatge, treballant conjuntament amb els serveis territorials.

Es pot contactar amb la USAV per correu electrònic (usav.educacio@gencat.cat) o bé per telèfon (900 923 098).

3 Aplicació web UsApps

El 2021 es crea la [UsApps](#), que és una aplicació web del Departament d'Educació que permet comunicar d'una forma fàcil, intuïtiva i eficaç les situacions de violència a la Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV).

És, per tant, el canal de comunicació i denúncia per visibilitzar les violències naturalitzades als centres educatius, i per identificar-les i actuar-hi per protegir infants i joves.

La poden utilitzar alumnes i la resta de la comunitat educativa, tant si són persones que viuen directament una situació de violència com si en són testimonis.

La UsApps té l'objectiu de donar veu a les persones afectades, trencar el silenci i l'aïllament en què viuen, garantir-ne la confidencialitat i iniciar la intervenció específica.

4 Funcions referents del pla Les escoles lliures de violències

El pla Les escoles lliures de violències, per al funcionament adient, defineix com a referents els serveis territorials i educatius, així com els centres educatius, per tal de dur a terme un treball coordinat i en xarxa. Les persones de referència del pla reben formació especialitzada en perspectiva de gènere i en detecció de violències masclistes.

4.1 Referents del pla Les escoles lliures de violències en el centre educatiu

Cada centre educatiu ha de tenir aquestes persones referents:

Director o directora del centre educatiu: és la persona responsable d'activar els protocols i coordinar-se amb la Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV). També ha de coordinar les tres persones referents dins del centre educatiu i distribuir els seus nivells d'implicació.

Referent de convivència, coeducació i benestar emocional: treballa conjuntament amb el director o directora del centre, promou la convivència en el centre educatiu, impulsa la coeducació al claustre, protegeix l'alumnat davant de situacions de violències i vetlla pel benestar emocional de l'alumnat.

Persona impulsora de la igualtat al consell escolar: el consell escolar ha de designar una persona que impulsi mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones.

Referent de violència zero de l'alumnat: les seves funcions són difondre els canals de comunicació amb la USAV (telèfon, adreça electrònica i aplicació web UsApps) i fer arribar les qüestions que pugui plantejar l'alumnat en relació amb les violències a la persona referent de convivència, coeducació i benestar emocional. Com a mínim hi ha d'haver dues persones referents per cada etapa educativa; s'escullen a principi de curs mitjançant un procés participatiu.

L'equip directiu ha de vetllar perquè aquests alumnes siguin coneguts per la resta de la comunitat educativa i puguin desenvolupar les seves funcions dins del centre.

4.2 Referents del pla Les escoles lliures de violències en els serveis territorials

Referent de violències dels serveis territorials (coordinador o coordinadora dels serveis educatius dels serveis territorials): és la persona responsable d'activar la xarxa del territori i treballar amb els agents intervinents; prioritzar la protecció i actuació segons els protocols d'Educació; coordinar-se amb la USAV; aglutinar les demandes formatives, i donar suport en la gestió de les formacions al territori.

Referent de coeducació i perspectiva de gènere dels serveis territorials: és qui té la informació dels casos que hi ha al territori per tal de destinar formacions als centres

on s'hagin detectat necessitats.

Referent de l'EAP del territori: és la persona que dona suport als diferents equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) en l'acompanyament emocional de l'infant o jove en situació de violència, i coneix i difon els serveis especialitzats d'abordatge de les violències al territori, com ara el Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), el Servei d'Intervenció Especialitzada per a la recuperació de les violències masclistes (SIE) o serveis socials del municipi.

Referent de la Inspecció educativa: dona suport a la Inspecció del centre, assessorant i acompanyant les direccions davant de qualsevol indicatiu de maltractament o violència, en l'activació del protocol i l'abordatge del cas i, si escau, en la proposta de mesures sancionadores.

5 Circuit de gestió de casos en el pla Les escoles lliures de violències

Quan el personal del centre educatiu (docent o PAE/PAS) té coneixement d'una situació de violència que estigui vivint o hagi viscut un alumne o alumna, dins o fora del centre, cal que ho comuniqui de manera immediata a la direcció de centre.

La direcció del centre s'ha de posar en contacte amb Inspecció, iniciar el protocol d'actuació i comunicar-ho a la Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV), per tal de rebre suport i assessorament per gestionar el cas.

Tot el personal que treballa en el centre educatiu es pot convertir en persona de confiança i requereix la sensibilització necessària per garantir la protecció dels i les menors quan s'hi adrecen per explicar situacions de violència viscudes, dins o fora del centre educatiu. Altrament, tot el personal docent i tot el personal d'atenció educativa dels centres educatius tenen atribuïdes les funcions pròpies de protecció contra el maltractament a infants i joves (segons el [Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya](#), de 2017), de manera que aquests professionals han de ser agents actius davant qualsevol indicatiu de maltractament, per la qual cosa s'han d'adreçar a la direcció del centre perquè hi pugui intervenir i fer-ne el seguiment.

6 Normativa d'aplicació (el pla Les escoles lliures de violències)

- [Llei orgànica 3/2020](#), de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 340, 30.12.2020)
- [Llei 17/2020](#), del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista (DOGC núm. 8303, de 24.12.2020)
- [Llei 11/2014](#), del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la

transfòbia (DOGC núm. 6730, 17.10.3014)

- [Llei 14/2010](#), de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (DOGC núm. 5641, de 2.6.2010)
- [Llei 12/2009](#), de 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)
- [Acord GOV/97/2017](#), de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya (DOGC núm. 7416, de 20.7.2017)
- [Acord GOV/79/2016](#), de 14 de juny, pel qual s'aprova el Protocol d'actuació, entre els departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu (DOGC núm. 7143, de 16.6.2016)
- [Document refós de mesures del Pacte d'Estat en matèria de violència de gènere](#) (Congrés i Senat, maig de 2019)